

REDNA LETNA SKUPŠČINA ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

Redna letna skupščina Zveze geodetov Slovenije (ZGS) v letu 2006 je potekala v četrtek, 19. 01. 2006, v veliki sejni sobi Geodetskega zavoda Slovenije, Zemljemerska ulica 12, Ljubljana. Skupaj je bilo na seji prisotnih 30 oseb, od tega 22 delegatov ter 8 oseb, ki niso bile v funkciji delegatov društev.

Skupščina Zveze geodetov Slovenije je sprejela naslednje sklepe:

Sklep 1/06: Skupščina sprejme poročilo izvršnega odbora za leto 2005.

Sklep 2/06: Skupščina sprejme finančno poročilo za leto 2005.

Sklep 3/06: Skupščina sprejema poročilo nadzornega odbora za leto 2005.

Sklep 4/06: Skupščina potrjuje višino članarine za leto 2006: 3.000 SIT/člana. Skupščina potrjuje višino članarine za študente in upokojence za leto 2006: 1.500 SIT/člana.

Sklep 5/06: Skupščina sprejema program Zveze geodetov Slovenije za leto 2006.

Sklep 6/06: Skupščina sprejema sklep, da je bil Geodetski dan v letu 2005 zelo dobro tako vsebinsko kot organizacijsko pripravljen.

Sklep 7/06: Skupščina sprejema sklep, da zaradi objektivnih okoliščin 36. geodetski dan organizira Zveza geodetov Slovenije, in sicer kot slavnostni geodetski dan.

Sklep 8/06: Skupščina sprejema sklep, da se organizacija Geodetskega dne Primorskega geodetskega društva za leto 2006 prenese na marec 2007.

Sklep 9/06: Skupščina sprejema sklep, da IO ZGS preveri ustreznost oblike priznanj, ki so opredeljene v sedanjem statutu, in predlaga posodobitev.

Sklep 10/06: Skupščina sprejema sklep, da IO ZGS na svoji prvi naslednji seji oblikuje komisijo za podelitev priznanj.

Sklep 11/06: Skupščina sprejema sklep, da ZGS ne podpira zniževanja strokovnih meril za opravljanje geodetskih storitev in za pridobitev statusa odgovornega geodeta oziroma vpisa v imenik geodetov, kot so opredeljena v Zakonu o geodetski dejavnosti.

V kolikor so bile s sprejetjem zakona povzročene materialne krivice geodetskim tehnikom s tem, da ne morejo biti vpisani v imenik geodetov in posledično ne morejo pridobiti statusa odgovornega geodeta, se g. Bevca naproša, da ZGS o tem predloži materialne dokaze.

Erna Flogie Dolinar
Sekretarka ZGS

FEBRUARSKA SEJA IO ZGS

V mesecu februarju je potekala prva seja Izvršnega odbora Zveze geodetov Slovenije (IO ZGS) v letu 2006. IO ZGS je na tokratni seji obravnaval:

1. Slavnostno akademijo ob 50-letnici Geodetskega vestnika in 55-letnici delovanja Zveze geodetov Slovenije.
2. Predloga pravilnika
 - Pravilnik o delu nacionalnih delegatov ZGS.
 - Pravilnik o delu strokovnih sekcij ZGS.
3. Komisija za priznanja.
4. Predlog SUPRA.
5. Finančni načrt za leto 2006 (priloga 3).

Ad 1.

Zveza geodetov Slovenije v tem letu praznuje dve pomembni obletnici: 50-letnico Geodetskega vestnika in 55-letnico delovanja Zveze geodetov Slovenije. Vodstvo zveze je oblikovalo mnenje, da sta to pomembni obletnici za zvezo in da se ob tej priložnosti organizira svečana akademija s plesom. Za organizacijo tega svečanega dogodka je bil imenovan glavni organizacijski odbor v sestavi: Jurij Režek, Erna Flogie Dolinar, Mojca Kosmatin Fras, Anton Prosen, Jurij Hudnik in Tomo Kvaternik.

Ad 2.

Na tokratni seji sta bila na podlagi 30. člena Statuta Zveze geodetov Slovenije sprejeta Pravilnik o pogojih in načinu sodelovanja mednarodnih predstavnikov Zveze geodetov Slovenije in Pravilnik o delu strokovnih sekcij Zveze geodetov Slovenije. Pravilnika stopita v veljavo z dnem objave (02. 03. 2006) na spletni strani Zveze geodetov Slovenije in sta hkrati objavljena v tej številki Geodetskega vestnika.

Pravilnik o pogojih in načinu sodelovanja mednarodnih predstavnikov Zveze geodetov Slovenije podrobneje določa imenovanje, način sodelovanja in obveznosti predstavnikov Zveze geodetov Slovenije v mednarodnih organizacijah in združenjih.

Pravilnik o delu strokovnih sekcij Zveze geodetov Slovenije podrobneje določa pogoje in način za ustanovitev, delo in ukinitve strokovnih sekcij Zveze geodetov Slovenije.

Ad 3.

Z namenov vzpodbude geodetskim društvom in posameznikom za aktivno in ustvarjalno delo v ZGS, za znanstveni in strokovni prispevek k uresničevanju ciljev, ZGS podeljuje priznanja. Letos bodo priznanja zveze podeljena na svečani akademiji. Izvršni odbor je imenoval Komisijo za priznanja ZGS v sestavi: Majda Lončar (predsednica), Lojze Ravnihar, Milan Brajnik in Anton Prosen. Komisija bo zbrala predloge za priznanja Zveze geodetov Slovenije ter oblikovala končni seznam letošnjih dobitnikov priznanj.

Ad 4.

Predsednik Sekcije za urejanje prostora je predstavil pobudo sekcije na področju priprave nove prostorske zakonodaje. Člani IO so podprli pobudo in predlagali, da se jo dopolni in terminološko pregleda ter posreduje na pristojno ministrstvo.

Ad 5. Izvršni odbor je potrdil finančni načrt Zveze geodetov Slovenije za leto 2006.

PRAVILNIK O POGOJIH IN NAČINU SODELOVANJA MEDNARODNIH PREDSTAVNIKOV ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet urejanja)

Ta pravilnik določa imenovanje, način sodelovanja in obveznosti predstavnikov Zveze geodetov Slovenije (v nadaljevanju ZGS) v mednarodnih organizacijah in združenjih (v nadaljevanju mednarodne organizacije).

Določbe tega pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za začasne predstavnike ZGS na posameznih mednarodnih dogodkih.

Koordinacijo delovanja predstavnikov ZGS v mednarodnih organizacijah izvaja predstavnik ZGS, pristojen za mednarodno področje.

II. ČLANSTVO ZGS V MEDNARODNIH ORGANIZACIJAH IN FINANCIRANJE

2. člen

(mednarodne organizacije)

ZGS imenuje svoje stalne predstavnike v naslednje mednarodne organizacije:

- Mednarodna zveza geodetov (Federation Internationale des Geometres – FIG),
- Mednarodna kartografska organizacija (International Cartographic Association – ICA),
- Mednarodna organizacija za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje (International Society of Photogrammetry and Remote Sensing – ISPRS),
- in druge, za katere se tako odloči s sklepom na seji IO ZGS.

ZGS določa svoje predstavnike v mednarodne organizacije v skladu s pravili in pod pogoji, kot jih opredeljujejo pravila mednarodnih organizacij ter določbe tega pravilnika.

Če ima mednarodna organizacija več sekcij, komisij ali delovnih skupin, lahko ZGS imenuje stalne predstavnike v vsako od teh.

3. člen

(financiranje članarine in financiranje delovanja mednarodnih predstavnikov ZGS v mednarodni organizaciji)

Članarino za članstvo ZGS v mednarodni organizaciji in članstvo mednarodnih predstavnikov ZGS v mednarodni organizaciji zagotavlja ZGS v skladu z letnim programom dela in finančnim načrtom.

ZGS za aktivnosti in delovanje nacionalnih predstavnikov ne zagotavlja financiranja stroškov dela in udeležbe na mednarodnih srečanjih, razen če v tekočem finančnem načrtu ali s sklepom IO ZGS ni drugače določeno.

II. IMENOVANJE PREDSTAVNIKOV ZGS V MEDNARODNIH ORGANIZACIJAH

4. člen

(predlog za imenovanje stalnega predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji)

Predstavniki ZGS v mednarodni organizaciji je lahko le član društva, ki je član ZGS.

Predlog za imenovanje predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji lahko poda vsak član ZGS, v primeru, da je na strokovnem področju, ki ga pokriva določena mednarodna organizacija oz. njena komisija, znotraj ZGS ustanovljena in delujoča sekcija, pa predlog kandidata za nacionalnega predstavnika oblikuje sekcija.

Predlog vsebuje utemeljitev predloga s strani predlagatelja, izjavo o strinjanju s predlogom s strani predlaganega predstavnika in izjavo, da bo spoštoval določila tega pravilnika.

Predlagani predstavnik mora IO ZGS pred glasovanjem o članstvu v mednarodni organizaciji predložiti tudi

- kratek opis področja delovanja mednarodne organizacije;
- način imenovanja posameznih predstavnikov v mednarodno organizacijo, sekcijo ali komisijo, v primeru da gre za novo imenovanje predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji;
- naslednje podatke: ime in priimek, rojstni datum, naslov na delovnem mestu, izobrazba, usposobljenost na področjih, pomembnejša znanja, jeziki, članstvo v strokovnih združenjih, trenutna zaposlitev. Za slednje podatke tudi poda izjavo, da dovoli njihovo uporabo in objavo s strani ZGS;
- načrt udeležbe na pomembnih dogodkih mednarodne organizacije vsaj za enoletno obdobje in okvirni načrt, kako bo finančno mogoče realizirati to udeležbo;
- priloži lahko tudi izjavo delodajalca ali organizacije, ki bo financirala delovanje predlaganemu predstavniku v mednarodni organizaciji oziroma program financiranja. V primeru več kandidatov bo imel prednost tisti, ki bo uspel pridobiti tovrstno sodelovanje organizacije, v kateri je predstavnik zaposlen.

5. člen

(imenovanje stalnega predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji)

Predlog za imenovanje predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji pregleda koordinator področja mednarodnega sodelovanja ZGS. V primeru, da predlog ni popoln, predlagatelja pozove, da ga dopolni. Če je predlog popoln, ga posreduje IO ZGS v odločanje.

O predlogu za imenovanje predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji glasuje IO ZGS najkasneje v roku dveh mesecev. Predlog je sprejet, če večina članov IO ZGS predlog podpre.

Na podlagi sklepa IO ZGS predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji imenuje predsednik ZGS s sklepom.

6. člen

(trajanje mandata predstavnikov ZGS v mednarodni organizaciji)

Predstavniki ZGS v mednarodni organizaciji imajo stalni mandat do razrešitve v skladu s tem pravilnikom.

V primeru, da je mandat omejen s pravili delovanja mednarodne organizacije, se na predlog koordinatorskega področja mednarodnega sodelovanja ZGS s sklepom IO ZGS razreši po izteku mandatnega obdobja, ki ga določa ta organizacija.

Mandat predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji se lahko na predlog koordinatorskega področja mednarodnega sodelovanja ZGS s sklepom IO ZGS zaključi tudi ob izteku zaokroženega obdobja trajanja mandata med posameznimi kongresi mednarodne organizacije.

7. člen

(imenovanje začasnih predstavnikov ZGS in trajanje mandata)

IO ZGS lahko imenuje predstavnika ZGS za enkratno predstavljanje ZGS na posameznem mednarodnem dogodku.

Začasni predstavniki ZGS na posameznih mednarodnih dogodkih je lahko le član društva, ki je član ZGS.

Predlog za začasnega predstavnika poda koordinatorsko področje mednarodnega sodelovanja IO ZGS. Predlog vsebuje utemeljitev predloga ter izjavo o strinjanju s predlogom s strani predlaganega predstavnika.

Mandat začasnega predstavnika je omejen na trajanje posameznega mednarodnega dogodka, kar se posebej navede ob imenovanju predstavnika.

8. člen

(delovanje mednarodnega predstavnika ZGS)

Predstavniki ZGS v mednarodni organizaciji delujejo tako, da:

- izvaja svoje delo v skladu z načeli, statutom in programom ZGS in z načeli ter pravili mednarodne organizacije,
- zastopa lastna strokovna stališča in stališča ZGS,
- dejavno skrbi za prenos spoznanj in idej iz mednarodnega v slovensko okolje in obratno (objava poročil na spletni strani ZGS, organizacija posameznih predstavitev rezultatov v Sloveniji in podobno),
- dejavno sodeluje v ustrezni sekciji ZGS (če ta obstaja), ki pokriva področje dela v mednarodni organizaciji,
- v skladu z možnostmi izvaja iskanje novih povezav in vključevanje slovenskih geodetov v mednarodne projekte in o tem poroča IO ZGS, OK,
- prek ZGS ali delodajalca sodeluje v ustreznih strokovnih skupinah v Sloveniji, ki delujejo na sorodnem delovnem področju.

9. člen

(sodelovanje na delovnem področju mednarodne organizacije)

Predstavnik ZGS v posamezni mednarodni organizaciji je dolžan dejavno sodelovati na delovnem področju komisije ali združenja, in sicer:

- redno spremlja delovanje mednarodne organizacije in se povezuje s predstavniki te mednarodne organizacije iz drugih držav,
- po potrebi in v skladu s finančnimi možnostmi se udeležuje zasedanj mednarodne organizacije ali sekcije,
- sodeluje na delovnem področju mednarodne organizacije, sekcije, komisije ali delovne skupine,
- predhodno pridobi stališče sekcije ZGS ali IO ZGS do obravnavanih tem, kadar je to potrebno,
- poroča o konkretnih zastopanih stališčih IO ZGS,
- v rednem letnem poročilu IO ZGS povzame resolucije in sklepe zasedanj mednarodnega združenja,
- podaja predloge ZGS, ki se tičejo izpolnjevanja sklepov ali priporočil mednarodnih organizacij.

10. člen

(redno poročanje)

Predstavnik ZGS je o svojem delu dolžan redno letno, posebej pa tudi ob posameznih dogodkih mednarodne organizacije, poročati IO ZGS.

Redno letno poročilo obsega opis dejavnosti mednarodne organizacije v tekočem letu, priporočila in sklepe mednarodne organizacije ter lastne predloge za ravnanje ZGS in za delovanje predstavnika ZGS v tej mednarodni organizaciji. Redno letno poročilo posreduje IO ZGS v decembru tekočega leta.

O udeležbi na posameznem dogodku mednarodne organizacije je predstavnik ZGS dolžan najkasneje v roku enega meseca od zaključka posameznega dogodka poslati na IO ZGS pisno poročilo o svojem delu.

Poročilo o udeležbi na posameznem dogodku obsega kratek povzetek dogodka, morebitne dejavnosti predstavnika, stališča in zaključke dogodka, morebitne naloge in obveznosti, ki jih ima ZGS, lastne predloge, ki izhajajo iz udeležbe na posameznem dogodku, in ostalo po lastni presoji.

Predstavnik ZGS v mednarodni organizaciji o delovanju mednarodne organizacije poleg tega po potrebi in občasno tudi obvešča IO ZGS in, če je to smiselno, ob tem podaja predloge za svoje delovanje.

11. člen

(prenos mednarodnih idej v domače okolje)

Predstavnik ZGS je dolžan poročila in po presoji tudi obvestila poslati v objavo na spletno stran ZGS ter pripraviti tudi ustrezno gradivo za objavo v Geodetskem vestniku.

Poleg tega je predstavnik ZGS v posamezni mednarodni organizaciji dolžan vsaj enkrat letno organizirati seznanimatev članov ZGS, bodisi v okviru sekcije bodisi preko spletnih strani ZGS, seje IO ZGS ali samostojnega dogodka.

12. člen

(iskanje novih povezav in vključevanja slovenskih geodetov v mednarodne projekte)

Zaželeno je, da predstavnik ZGS v posamezni mednarodni organizaciji, kjer je to smiselno in koristno za slovensko geodezijo, dejavno deluje v smeri iskanja novih povezav in vključevanja slovenskih geodetov v mednarodne projekte. O tem poroča v svojih poročilih in predstavitvah.

13. člen

(obveznosti organizacije, kjer je predstavnik zaposlen)

Zveza geodetov Slovenije bo dala prednost pri imenovanju tistim predstavnikom, ki bodo imeli zagotovljeno podporo organizacije, v kateri je predstavnik zaposlen.

Organizacije, v katerih so zaposleni predstavniki ZGS v mednarodnih organizacijah, lahko podpirajo sodelovanje predstavnikov ZGS v mednarodnih organizacijah tako, da:

- zagotavljajo materialne in nematerialne možnosti za delovanje in za udeležbo posameznega člana na sestankih mednarodne organizacije,
- sodelujejo pri zagotavljanju sredstev za plačilo letnih članarin ZGS tem organizacijam.

14. člen

(razrešitev predstavnikov ZGS v mednarodni organizaciji)

IO ZGS lahko predstavnika ZGS v mednarodni organizaciji razreši v primeru, da le ta ne opravlja svoje vloge v skladu z določili tega pravilnika, slovenske geodetske stroke, načeli delovanja ZGS ali pravili mednarodne organizacije.

Predlagatelj razrešitve posameznega predstavnika ZGS v mednarodnih organizacijah je lahko vsak član ZGS. Predlagatelj mora podati predlog za zamenjavo posameznega predstavnika na IO ZGS s pisno utemeljitvijo za zamenjavo.

O razrešitvi odloča IO ZGS z večino glasov članov IO, odloči pa s sklepom.

ZGS o razrešitvi obvesti mednarodno organizacijo v skladu z njenimi pravili delovanja.

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI PRAVILNIKA

15. člen

(veljavnost pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi na spletnih straneh ZGS.

Ljubljana, 15. 02. 2006

Jurij Režek

predsednik Zveze geodetov Slovenije

Organizacija	Trenutno stanje
Mednarodna zveza geodetov (FIG)	
Komisija 1 - Profesionalni standardi in praksa	Komisija 1 - dr. Božena Lipej
Komisija 2 - Izobraževanje	Komisija 2 - dr. Božo Koler
Komisija 3 - Management prostorskih informacij	Komisija 3 - dr. Radoš Šumrada
Komisija 4 - Hidrografija	Komisija 4 - ni predstavnika
Komisija 5 - Osnovna geodezija	Komisija 5 - dr. Dušan Kogoj
Komisija 6 - Inženirska geodezija	Komisija 6 - dr. Aleš Breznikar
Komisija 7 - Kataster in upravljanje z zemljišči	Komisija 7 - Anton Kupic
Komisija 8 - Prostorsko načrtovanje in razvoj	Komisija 8 - dr. Anton Prosen
Komisija 9 - Vrednotenje in upravljanje nepremičnin	Komisija 9 - dr. Albin Rakar
Mednarodno kartografsko združenje (ICA)	
	dr. Dušan Petrovič kot nacionalni koordinator
	komisija za gorsko kartografijo dr. Dušan Petrovič
	komisija za kartografijo za slabovidne osebe INTACT, mag. Roman Renner (GI)
Mednarodna organizacija za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje (ISPRS)	
	dr. Mojca Kosmatin Fras

PRAVILNIK O DELU STROKOVNIH SEKCIJ ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet urejanja)

Ta pravilnik podrobneje določa pogoje in način za ustanovitev, delo in ukinitve strokovnih sekcij Zveze geodetov Slovenije (v nadaljevanju ZGS).

2. člen

(članstvo v strokovni sekciji)

Članarina za članstvo v sekciji se ne obračunava. Delo v sekciji vseh članov sekcije in vodstva sekcije je prostovoljno.

II. NAMEN STROKOVNIH SEKCIJ

3. člen

(namen strokovnih sekcij)

Osnovni namen strokovnih sekcij je zagotavljati strokovno povezovanje in okolje za strokovno skupno sodelovanje na določenem strokovnem področju, omogočati strokovno sodelovanje in izmenjavo spoznanj in izkušenj na strokovnem področju ter organizacija in priprava predstavitev, strokovnih razprav in promocijskih dejavnosti, vse s ciljem omogočanja napredka posameznikov in posameznega področja geodetske stroke.

Namen delovanja sekcij je tudi oblikovanje predlogov enotnih strokovnih mnenj in stališč o aktualnih zadevah in problematikah, oblikovanje predlogov stališč in strokovnih mnenj ZGS in njihovo zastopanje.

III. SEKCIJE ZGS

4. člen

(strokovne sekcije ZGS)

ZGS ima naslednje strokovne sekcije:

- sekcija za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje,
- sekcija za urejanje prostora,
- sekcija za kartografijo.

Zveza geodetov Slovenije vodi seznam sekcij in jih objavi na svojih spletnih straneh.

IV. USTANOVITEV, DELO IN UKINITEV STROKOVNE SEKCIJE

5. člen

(predlog za ustanovitev strokovne sekcije)

Predlagatelj za ustanovitev strokovne sekcije (v nadaljevanju sekcije) je lahko le član društva, ki je član ZGS ali predstavnik v izvršnem odboru.

Predlagatelj za ustanovitev sekcije ZGS odda sekretarju/sekretarki ZGS pisni predlog za ustanovitev sekcije, ki vsebuje:

- predlog imena strokovne sekcije, ki mora odražati strokovno področje delovanja sekcije,
- opis delovnega področja sekcije,
- namen oziroma utemeljitev za ustanovitev sekcije ter potencialno populacijo članstva,
- cilje in smernice delovanja sekcije,
- predlog dvoletnega programa dela,
- oceno števila rednih članov,
- pristopne izjave vsaj petih kandidatov za redne člane sekcije, ki morajo zastopati vsaj dve različni društvi geodetov in od katerih morajo imeti vsaj trije univerzitetno stopnjo izobrazbe,
- predlog za prvega predsednika/predsednico sekcije, ki vsebuje podatke, navedene v 8. členu tega pravilnika.

6. člen

(obravnava predloga za ustanovitev sekcije)

Sekretar/sekretarka ZGS preveri, če je predlog za ustanovitev sekcije popoln. V primeru, da predlog ni popoln, predlagatelja pozove, da ga dopolni. Če je predlog popoln, ga posreduje IO ZGS v odločanje.

O ustanovitvi sekcije IO ZGS na podlagi glasovanja odloči s sklepom. Predlog je sprejet, če večina vseh članov IO ZGS predlog podpre. S sklepom IO ZGS postanejo kandidati za redne člane sekcije redni člani sekcije, potrdi se tudi predsednik/predsednica sekcije. Sočasno se spremeni 4. člen tega pravilnika tako, da se dopolni seznam sekcij.

7. člen

(redno in izredno članstvo v sekciji)

Članstvo v sekciji je redno ali izredno.

Redni član sekcije je lahko vsak posameznik, ki je član enega od društev ZGS. Redni član ima pravico odločanja pri delu sekcije. Za članstvo v sekciji se član ZGS izreče s podpisano izjavo o sodelovanju v sekciji, pri čemer navede, član katerega društva ZGS je. O Izreku za članstvo obvesti tudi predsednika društva, katerega član je.

Izredni član sekcije je lahko vsak posameznik, ki izkaže interes za sodelovanje v sekciji. Izredni član nima možnosti odločanja in ne more biti v vodstvu sekcije. Za članstvo se izredni član izreče s podpisano izjavo o sodelovanju v sekciji, pri čemer navede, da ni član nobenega društva ZGS.

8. člen

(imenovanje vodstva sekcije)

Sekcijo vodi odbor sekcije, ki ima predsednika/predsednico in največ dva člana.

Predlog za predsednika/predsednico sekcije in za odbor sekcije z demokratičnim postopkom oblikujejo redni člani sekcije. Vsi člani odbora sekcije so lahko le redni člani sekcije.

Predlog za predsednika/predsednico sekcije odbor sekcije pošlje sekretarju/sekretarki ZGS. Predlog za prvega predsednika/predsednico sekcije se sekretarju/sekretarki ZGS pošlje v skladu s 5. členom tega pravilnika.

Predlog za imenovanje predsednika/predsednice sekcije mora vsebovati opis načina, kako je bil oblikovan predlog za predsednika/predsednice sekcije, ter vsaj naslednje podatke o predsedniku/predsednici: ime in priimek, rojstni datum, naslov na delovnem mestu, izobrazba, usposobljenost na področjih, pomembnejša znanja, jeziki, članstvo v strokovnih združenjih, trenutna zaposlitev. Za te podatke mora kandidat za predsednika/predsednico tudi podati izjavo, da dovoli njihovo uporabo in objavo s strani ZGS.

Predsednika/predsednico sekcije s sklepom imenuje IO ZGS. Mandatna doba odbora sekcije je štiri leta.

9. člen

(program in pravila delovanja sekcije)

Sekcija je dolžna pripraviti in v okviru sekcije sprejeti letni program dela sekcije, ki ga v obravnavo posreduje IO ZGS, ki se z mnenjem o programu izreče.

Sekcija si za svoje delo lahko zapiše podrobnejša pravila delovanja, ki pa morajo biti v skladu s statutom ZGS in s pravilniki ZGS. Pravila delovanja posamezne sekcije sprejmejo njeni redni člani na seji sekcije in o tem obvestijo sekretarja ZGS.

10. člen

(naloge vodstva sekcije)

Predsednik sekcije skrbi za skladnost delovanja sekcije v skladu z načeli ZGS, s programom in s statutom ZGS, s pravilniki ZGS in s podrobnejšimi pravili delovanja sekcije.

Predsednik sekcije praviloma skliče sejo vseh članov sekcije vsaj enkrat letno. Seje lahko potekajo tudi preko elektronske pošte ali svetovnega spleta.

Predsednik sekcije sklicuje in vodi seje sekcije, skrbi za redno obveščanje ZGS o delu sekcije, na vabilo IO ZGS se kot vabljeni član udeležuje sej IO oz. po potrebi na sejo pošlje drugega predstavnika sekcije.

Za posamezne dejavnosti odbor sekcije po potrebi in po predhodnem posvetu s člani sekcije določi projektno skupino. Funkcije in naloge v zvezi s konkretno dejavnostjo se po predhodnem soglasju med vodstvom sekcije in člani odbora pisno opredelijo.

11. člen

(obveščanje članstva ZGS o delu sekcije)

Odbor sekcije o svojih dejavnostih obvešča IO ZGS, vsaj enkrat letno pa pripravi poročilo o delu sekcije. Poročilo o delu sekcije obsega aktualni seznam članstva sekcije, opravljene seje sekcije in zaključke ter predloge sekcije. Poleg tega poročilo vsebuje tudi opis novosti in trendov na strokovnem področju delovanja sekcije, ki so relevantni tako za znanstveno-raziskovalno sfero kot tudi za gospodarstvo.

Odbor sekcije je dolžan enkrat letno obvestiti članstvo ZGS o delu z objavo v Geodetskem vestniku in poskrbeti za objavo vsaj enega strokovnega prispevka člana sekcije iz delovnega področja sekcije v Geodetskem vestniku.

ZGS sekcijam omogoča izdelavo in delovanje spletne podstrani na spletnih straneh ZGS, za vsebino spletne podstrani sekcije pa skrbi vsaka sekcija sama. Spletna podstran sekcije vsebuje vsaj: cilje in smernice delovanja sekcije, podatke o vodstvu sekcije, seznam članov, letni program dela sekcije. Sekcijam ZGS po predhodnem dogovoru nudi možnost vzpostavitve spletnih forumov.

12. člen

(financiranje dela sekcije)

Delo sekcije se financira s prostovoljnimi prispevki članov in organizacij, s sponzorskimi sredstvi, s sredstvi v okviru sprejetega programa ZGS in z drugimi sredstvi (javni razpisi, kotizacije, plačila za reklame v publikacijah sekcije ipd.). O pridobivanju sredstev za delo sekcije se predsednik/predsednica sekcije uskladi z vodstvom ZGS.

Sekcija razpolaga s finančnimi sredstvi, ki jih sama pridobi, v skladu z dogovorom z vodstvom ZGS.

Finančno poslovanje sekcije se na podlagi podatkov predsednika/predsednice sekcije vodi v okviru ZGS, vendar tako, da je finančne prihodke in odhodke za namen delovanja sekcije možno ločeno opredeliti od ostalih prihodkov oziroma odhodkov ZGS.

13. člen

(sekcije, ustanovljene pred tem pravilnikom)

Sekcije, ki so bile ustanovljene pred sprejemom tega pravilnika, morajo najkasneje v šestih mesecih od sprejetja tega pravilnika aktualizirati stanje v sekciji v skladu z veljavnim statutom ZGS in tem pravilnikom.

14. člen

(ukinitve sekcije)

Sekcijo lahko IO ZGS s sklepom ukine, če:

- odbor sekcije poda IO ZGS predlog za prenehanje delovanja sekcije in IO ZGS o tem sprejme sklep,
- sekcija ne deluje v skladu s tem pravilnikom, predvsem če:
- sekcija dve leti zapored ne sprejme in IO ZGS ne predloži letnih programov dela, o katerih IO ZGS ne izreče pozitivnega mnenja,
- eno leto nima odbora sekcije,
- sekcija dve leti zapored ne zagotavlja obveščanje članstva ZGS o delu z objavami v Geodetskem vestniku,
- sekcija ne deluje v skladu z načeli ZGS, s programom in s statutom ZGS in s pravilniki ZGS in o tem IO ZGS sprejme sklep,
- oziroma v drugih primerih, ko IO ZGS s sklepom ugotovi, da delovanje sekcije ni več aktualno ali potrebno.

Sočasno s sklepom o ukinitvi sekcije se spremeni 4. člen tega pravilnika tako, da se sekcija izbriše iz seznama sekcij.

V. ZAČETEK VELJAVNOSTI PRAVILNIKA

15. člen

(veljavnost pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi na spletnih straneh Zveze geodetov Slovenije.

Ljubljana, 15. 02. 2006

Jurij Režek

predsednik Zveze geodetov Slovenije

OBČNI ZBOR IN IZOBRAŽEVALNI DAN DOLENJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Janez Dular

V četrtek, 26. januarja 2006, je v gostilni Kavšek na Račjem selu pri Trebnjem potekal redni letni občni zbor Dolenjskega geodetskega društva. Člani društva pa smo tega dne imeli priložnost videti in izvedeti tudi dosti zanimivega iz »znanosti in stroke«.

Srečanje se je začelo z otvoritvijo permanentne referenčne postaje GPS v Trebnjem – štirinajste od petnajstih predvidenih postaj stalnega omrežja GPS, SIGNAL. Otvoritev je Občina Trebnje izvedla v sodelovanju z Geodetsko upravo Republike Slovenije. Uvodnim besedam direktorja občinske uprave Janeza Slaka, župana Metoda Cirila Pungartnika in generalnega direktorja geodetske uprave Aleša Seliškarja je sledila strokovna predstavitev delovanja in uporabe referenčne postaje, ki jo je izvedel višji predavatelj mag. Dalibor Radovan z Geodetskega inštituta Slovenije. Prisotne sta nagovorila tudi predsednik Zveze geodetov Slovenije Jurij Režek in predsednik društva Damjan Gregorič.

Slika 1: Nova permanentna postaja GPS v Trebnjem. Še Brežice in omrežje SIGNAL bo pokrivalo vso Slovenijo.

Slika 2: Dalibor Radovan in množica radovednih ušes. Strokovna predstavitev delovanja in uporabe permanentne postaje.

Izobraževanje se je nadaljevalo na Račjem selu, kjer sta predstavnika podjetja Geoservis iz Ljubljane z izčrpno demonstracijo predstavila trenutno najbolj vroče iz ponudbe merskega instrumentarija GPS, in sicer tahimeter z vgrajenim sistemom RTK-GPS ter sprejemnik GPS s tehnologijo za zmogljivo upravljanje s podatki. Uporaba tovrstnega instrumentarija bo ob vzpostavljenem omrežju stalnih referenčnih postaj GPS postala vsakdanja geodetska praksa. Zavedati pa se je treba, da pravilno izvajanje opazovanj GPS v trenutno veljavnem državnem koordinatnem sistemu zahteva dobro poznavanje njegove problematike.

Slika 3: Predstavitev merskega instrumentarija GPS – predstavnik podjetja Geoservis in člani DGD.

Uporaba GPS v geodetski operativi, naloge GURS-a za delovanje mreže GPS, prehod Slovenije na nov koordinatni sistem ter nastanek in uporaba DKN so tematike, ki so nam jih po odmoru s prigrizkom predstavili Melita Rataj, Žare Komadina, Andrej Bilc in Anton Pate. Izobraževalni del srečanja sta s kratko predstavitvijo nalog, ki čakajo slovensko geodetsko stroko v prihodnjem obdobju, zaokrožila Aleš Seliškar in Jurij Režek. Obenem sta pozdravila in poudarila pomen aktivnosti in združevanja geodetov na ravni društev.

Srečanje se je nadaljevalo z občnim zborom, kjer je vse navzoče člane pozdravil predsednik društva Damjan Gregorič. Ozrl se je v preteklo leto, v katerem je društvu uspelo uresničiti večino predvidenega programa. Udeležba na športnih in slovesnih prireditvah drugih slovenskih geodetskih društev, organizacija športnih iger geodetov Slovenije, ekskurziji na avstrijsko Koroško in v Zagreb (sejem Intergeo), obravnava in izdelava pripomb na predlog sprememb ZENDMPE so nekateri od vidnejših rezultatov delovanja društva v obdobju 2005. Dnevni red in poročila organov so izzvala zanimive razprave o nekaterih aktualnih zadevah v društvu, predvsem o članski evidenci, članarini, društveni lastnini in načrtih za leto 2006. Tudi v bodoče se bo društvo trudilo organizirati čimbolj kakovostna izobraževanja in seminarje, strokovne ekskurzije in akcije, tudi v sodelovanju z drugimi geodetskimi društvi.

Kljub pozitivnemu poslovanju v minulem obdobju lahko ugotovimo, da dandanašnje družbo pesti pomanjkanje posluha za finančno pomoč društvom. Zato bi si člani morali bolj aktivno prizadevati za zagotavljanje sredstev in vsakršne pomoči, ki bi še naprej omogočala kakovostno delovanje društva, ki prihodnje leto praznuje okrogli jubilej – 30 let.

30. SMUČARSKI DAN GEODETOV SLOVENIJE

Miloš Šušteršič in Milan Brajnik

Skladno z dogovorom na ravni Zveze geodetov Slovenije je Ljubljansko geodetsko društvo kot organizator zadnjih Geodetskih dni pristopilo k organizaciji jubilejnega 30. smučarskega dne geodetov Slovenije. Letošnja zima nam je z izdatno zalogo snega načrte tudi omogočila in vse prisotne še dodatno nagradila z izjemno prijetnim vremenom.

Tekmovanje smo izvedli v soboto, 11. februarja 2006, na smučišču Osovske pri Črni (blizu Kamnika), ki ima poleg bližine tudi to prednost, da je izjemno primerno in prilagojeno manjšim, družabno usmerjenim tekmovanjem. Udeleženci smo se začeli zbirati ob 9.00. Veleslalomski tekma se je začela ob 10.15 in končala ob 11.45, tekma v tekih na smučeh pa se je začela ob 12.15 in končala ob 13.15. Zbrani ob tekmovalnem krogu smo le neradi zapustili čudovito prizorišče.

Slika 1 – Na startu veleslaloma, smučišče Osovske.

Slika 2 – Nekateri so tekmo vzeli čisto zares ...

Nekaj podatkov o organizaciji:

Organizacijski odbor LGD: Miloš Šušteršič, Milan Brajnik, Miha Muck.

Prijave, startna lista, kartončki: Expro d.o.o., Amalija Šušteršič.

Sprejemna pisarna: Helena Kokalj in Marjana Duhovnik.

Priprava in postavitvev proge za veleslalom: na smučišču Osovske nad Črno, SD Črna.

Priprava in postavitvev proge za teke: na planoti pri vasi Gozd, SD Črna.

Elektronske meritve in ozvočenje: Smučarsko društvo Črna.

Plakati in obdelava rezultatov: EXPRO d.o.o., Amalija Šušteršič in Marko Šušteršič.

Potek tekmovanja:

- Skupno število prijav je bilo 93 v veleslalomu in 16 v tekih.
- V veleslalomu je dejansko tekmovalo 81 tekmovalk in tekmovalcev.
- V smučarskih tekih je tekmovalo 15 tekmovalk in tekmovalcev.
- Število vratc veleslalomске tekme je bilo 17 in za teke dolžina enega kroga 1,5 km.
- Prvim trem v vsaki kategoriji so bile podeljene kolajne.
- Najboljšim je bilo podeljeno 5 pokalov (najhitrejša tekmovalka in najhitrejši tekmovalec v obeh prvinah ter pokal za najstarejšega udeleženca tekmovanja).

Po končanem tekmovanju nas je čakalo kosilo v gostišču na Črnavcu. Potem ko smo se ogreli in okrepčali, je napetost (zlasti pri najmlajših) začela nezadržno naraščati, zato sta predsednik društva Milan Brajnik in predsednik organizacijskega odbora tekmovanja Miloš Šušteršič pristopila k razglasitvi rezultatov in najboljšim smučarjem podelila kolajne ter pokale.

Slika 3 – Najmlajši tekač.

Slika 4 – Uspešen start.

Nekaj podatkov o najboljših:

- Najhitrejši čas proge (VLS) 29,92 sek je imel **Marko Kavčič** (LGD).
- Najhitrejša pri tekmovalkah (VLS) s časom 33,38 sek je bila **Mateja Sirk Fili** (PGD).
- Najhitrejša v tekih s časom 4:18,52 je bila **Božena Lipej** (LGD).
- Najhitrejši v tekih s časom 7:43,32 je bil **Miha Grom** (LGD).
- Najstarejši tekmovalec je bil **Marjan Jelenc** (LGD), ki je tudi zasedel tretje mesto v kategoriji moški – starejši.

Popolne rezultate si lahko ogledate na spletni strani društva <http://www.lgd.si>.

Vsi najboljši so za vsako kategorijo prejeli kolajne. Vse cicibanke in cicibani ter mlajše deklice in mlajši dečki so prejeli tudi praktične nagrade, ki jih je prispevalo podjetje Expro d.o.o. Spominske pokale je prejelo le pet najboljših tekmovalcev.

Slika 7 – Kolajne in pokale sta podelila predsednik LGD, Milan Brajnik, in glavni organizator tekme, Miloš Šušteršič.

Razglasitev rezultatov je vnesla nekaj zmede med prisotne, saj je organizator, v spomin na 1. smučarski dan geodetov Slovenije, ki ga je 11. marca 1972 organiziral takratni Geodetski zavod SRS, znova razglasil najboljše uvrščene na tej prvi tekmi. Glede na častitljivost jubileja teh tekmovalcev je prav, da na tem mestu obudimo zapis, ki ga je za objavo v častniku Dnevnik pripravil naš pokojni kolega Ivan Vidmar, sam zavzet smučar in tekmovalec, pod naslovom:

Slika 8 – Najboljši, najhitrejši ... so prejeli pokale.

GEODETSKE TEKME NA ZELENICI

ZELENICA, 13. – V organizaciji geodetskega zavoda SRS v Ljubljani in pod pokroviteljstvom ing. Milana Naprudnika, direktorja biroja za prostorsko in regionalno planiranje pri IS Slovenije, so se geodeti iz vse Slovenije zbrali v soboto na Zelenici na svojem prvem zimskem dvoboju. Tekmovali so samo v veleslalomu.

Rezultati – ženske: 1. Potočnik (GZ Ljubljana) 37,1, 2. Obu (GZ Celje) 49,7, 3. Vovk (GZ Ljubljana) 57,2.

Starejši moški: Vidmar (GZ Ljubljana) 28,1, 2. Černe (GZ Ljubljana) 30,8, 3. Rihar (GZ Ljubljana) 35,7. **Mlajši moški:** 1. Valič (GU Škofja Loka) 59,3, 2. Marinček (GZ Ljubljana) 59,9, 3. Rožič (SVS Savinja Celje) 60,1.”

Po razglasitvi rezultatov smo prijetno druženje nadaljevali ob glasbi in plesu še pozno v noč. Tovrstnih srečanj si želimo tudi v prihodnjih letih.

Fotografije Miha Muck, GZS d.d.

Geodetske tekme na Zelenici

ZELENICA, 13. – V organizaciji geodetskega zavoda SRS v Ljubljani in pod pokroviteljstvom ing. Milana Naprudnika, direktorja biroja za prostorsko in regionalno planiranje pri IS Slovenije so se geodeti iz vse Slovenije zbrali v soboto na Zelenici na svojem prvem zimskem dvoboju. Tekmovali so samo v veleslalomu.

Rezultati – ženske: 1. Potočnik (GZ Ljubljana) 37,1, 2. Obu (GZ Celje) 49,7, 3. Vovk (GZ Ljubljana) 57,2. **Starejši moški:** 1. Vidmar (GZ Ljubljana) 28,1, 2. Černe (GZ Ljubljana) 30,8, 3. Rihar (GZ Ljubljana) 35,7. **Mlajši moški:** 1. Valič (GU Škofja Loka) 59,3, 2. Marinček (GZ Ljubljana) 59,9, 3. Rožič (SVS Savinja Celje) 60,1. **I. VIDMAR**

SKOK V POLETNO PRAVLJICO

KAPVERDSKI – ZELENORTSKI OTOKI

Olga Kolenc

Otok Sal

Nemir v meni se je stopnjeval, ko smo po šesturnem letu iz italijanskega Bergama pristali na edinem mednarodnem letališču Kapverdskih – Zelenortskih otokov, na otoku Sal. Objel nas je topel pasatni veter s svojim značilnim, vznemirljivim vonjem, ki razmeroma konstantno piha v dolgem sušnem obdobju iz Sahare. Najbližje otokom je afriška celina, obala Senegala je oddaljena 450 km, približno 1500 km severno se nahajajo Kanarski otoki, na vse ostale strani se penijo valovi Atlantika. Povem vam, to je noro!

Najprej se je sopotnici Nataliji in meni pojavilo vprašanje, kam pobegniti iz te dolge in mrzle zime. Vsekakor nekam, kjer večno traja poletje, nekam, kjer ni naglice in depresije razvitega sveta, nekam, kjer so ljudje prijazni in še imajo čas za druženje. Pobegniti nekam, kjer velja pravilo: » maybe tomorrow!« Izbira je bila prava in znašli sva se tam, kjer množičen turizem še ni izničil vseh koticov čudovitega, prvinskega sveta, ki se žal vse bolj oži in manjša. Ljudje na teh otokih si razvoja želijo, a žal ne vedo, kaj vse bodo s tem tudi izgubili. Novi turistični kompleksi rastejo kot gobe po dežju in v trenutku sem se zavedla, da sedanje idile verjetno kmalu ne bo več.

Prvo noč naju je presenetil dež, od decembra do maja namreč traja sušno obdobje. Ves ta čas piha veter, od 4 do 5, včasih celo 6 Bf, raj za mojstre športov z jadrarno desko (windsurf, kitesurf, paddlesurf). Suho, tropsko podnebje prinaša oblake vodonosce le od avgusta do oktobra, ostalo obdobje pa je suša, suša, suša ... Topel veter čara peščene sipine, zaide med zobe, v lasišče, ušesa, oblačila ... Tu vedo, koliko je vredna voda, pitne vode namreč v naravi ni! Danes morsko vodo razsoljujejo v pristaniškem mestu Palmeira do te mere, da je pitna, vendar je zaradi slabega vodovoda v hotelu 4* povsem rjava in neužitna. Domačini z boljšim standardom imajo na strehi nameščene nekakšne buče, ki jih napolnijo z vodo, od tam pa imajo vodo napeljšano v stanovanje. Tisti revnejši, teh je največ, pa jo še vedno nosijo v vedrih na glavah.

Tu, na 15 stopinjah ekvatorja, je odnos do sonca zelo varljiv. Kot sem že povedala, stalno piha, zato niti pomislili nisva, da naju bo tako hitro ožgalo. Skozi vse leto v temperaturah ni velikih razlik. Menda je izpostavljanje belega turista soncu brez zaščite lahko kaj kmalu usodno. Neskončno dolge, skoraj prazne peščene plaže vabijo, hodiš in hodiš in nikamor ne prideš.

Valovi se neprestano rojevajo, drug za drugim potujejo proti obalam in se v obliki bele pene že povsem krotko razlivajo visoko preko belih sipin. Čeprav se ponoči prijetno ohladi, v hotelu ni odej, to pa pomeni, da jih ne bomo potrebovali.

Sal je ena sama velika oker-oranžno-bakrena vulkanska puščava, vseh možnih barvnih odtenkov, ki jo na ravnem južnem delu otoka krasijo svetle peščene sipine. Igra svetlobe varljivo spreminja barve in po večkratni vožnji s taksijem skozi iste kraje preprosto nisem takoj razpoznala teh sprememb. Ko je bilo oblačno, je bila pokrajina povsem temna, neopredeljiva, pusta, ko pa je posijalo sonce, je zažarela v povsem novi preobleki. Na severni strani otoka se dvigajo tri vulkanske gore in ogromen krater, v katerem so zaradi vdora morske vode nastale naravne soline.

Otok je bil zelo pozno naseljen, in sicer v času, ko so trgovali s sužnji. Do leta 1975 je spadal pod Portugalsko, od takrat dalje pa so samostojni. Imajo predsedniško večstrankarsko republiko z enodomnim parlamentom. Po narodnostni sestavi je največ mulatov – Kreolov, okoli 71 %, ostali so črnci – predvsem Senegalci in nekaj malega belcev. Po veroizpovedi je skoraj 98 % katoličanov. Kreoli, pomešani z evropsko krvjo, so zelo lepi, umirjeni in zadržani, pravo nasprotje senegalskim priseljencem, ki zelo radi barantajo in so pri tem precej vsiljivi. Kljub temu so simpatični in zelo zgovorni. Morda se prav zaradi razlik dveh kultur med seboj ne sprejemajo.

Prvopriseljenci so bili predvsem ribiči, ribiči v pravem pomenu besede. Atlantik je s svojimi petnajstmetrskimi valovi za ribiče ne le pustolovščina, temveč prava bitka za preživetje. Večina ribičev še danes ne zna plavati, pa četudi bi, jim to v teh valovih ne bi dosti pomagalo. V razburkanem oceanu se borijo z morsko boleznijo in nihče ne ve, koliko jih je v davnini tako izginilo za vedno. Lesen pomol v Santa Mariji, kjer smo bili nastanjeni, je na pol polomljen, drži ga samo še en dotrajan star tram, a zato se nihče ne vznemirja. Deske visijo pod kotom, a to ne moti ribičev, ki vsak dan čez ta tram s samokolnico vozijo svoj ulov. Tu lahko vidite tune in druge ribe zavidljivih velikosti. Tudi sama sem se odpravila do konca pomola in sledila redkim deskam, ki so na njem še bile ... Ladijski prevozi so še danes zelo redki in ob pripovedovanju Slovenke, ki je ta podvig doživela, so se mi rahlo ježili lasje.

Turizem se na otoku šele razvija, vendar se trudijo. Za hrano in čistočo je maksimalno poskrbljeno, vsakodnevno čistijo okolico hotela, gojijo in zalivajo ob hotelih zasajene površine. Gradijo nove, sodobne ceste, ki se nekako kar ne skladajo s prvinsko podobo pokrajine. Tudi mala mesta so kljub pomanjkanju vode zelo čista, prav tako tudi ljudje. Cene so evropske in ni mi bilo jasno, kako domačini sploh lahko preživijo. Zbita peščena zemlja in suša ne dovolujeta niti najbolj skromnega vrtička. Vendar kljub temu brezposelnosti ni! Vsak nekaj počne, otroci prodajajo školjke, odrasli vam na skoraj vsakem koraku ponujajo preproste, a zanimive slike iz peska. Domačinka mi je kar za prvim hotelskim vogalom spletla »tre čine« – kite in obe sva bili zadovoljni, ona s plačilom, jaz s povsem nevsakdanjo pričesko! Predvsem pa so me presenetili ljudje sami. Tu živijo najbolj zadržani in najbolj vsiljivi, najbolj hladni in najbolj prijazni ljudje, kar sem jih kdaj srečala. Najbolj jim polepšate dan, če jih fotografirate, jih objamete in jim poveste, da spoštujete vse ljudi na tem planetu!

TREKING PO VULKANSKEM MASIVU

Monte Grande

Taksist, ki naju je zapeljal na severni del otoka, do Pedra Lume, kjer se cesta konča, naju je samo začudeno gledal, ko sva ga vprašali za pristop do najvišjega vrha otoka Sal – Monte Grande. Verjetno sva se mu zdeli malo »utrgani«, češ le kaj iščeta tu naokrog, kajti njemu, domačinu, je bila od tu dalje povsem nepoznana dežela. Res, lahko bi mirno poležavali ob bazenu, pili kavo in avtohtono žensko pijačo ponč (podobna je naši medicini) in se zabavali z hotelskimi animacijami.

Do vulkanskega kraterja – solin pelje solidna pot za terenska vozila. Na priobalnem delu s kamioni odvažajo kamenje, s katerim tlakujejo vse novo grajene ceste. Kamenje, pesek in sol pa je edino, kar je tu narava dala v izobilju. Po petnajstih minutah hoje sva zagledali predor, ki vodi v notranjost kraterja. Menda je vse skupaj pred leti odkupil italijanski državljani. V beli solnici se zaenkrat še prosto in zastonj namakate, verjetno pa ne bo dolgo tako. Redkim turistom nudijo tudi blatne obloge in masaže.

Prijazen domačin se je razgovoril in nama pokazal pot. Pot za terenska vozila se nadaljuje čez vulkanski masiv in sledi naravnim prehodom, a včasih zaradi enolične pokrajine tudi povsem izginje. Kmalu sva prispele na zgornji rob kraterja in odprl se nama je čudovit, nevsakdanji razgled. Krater je tako velik, da ga moj fotoaparati ne more zaobjeti v celoti. Bela sol ob robovih prehaja v živo pisane močne barve, predvsem v zeleno in rdečo, in ustvarja čudovito naravno abstrakcijo. Katere snovi jo tvorijo, je iz oddaljenosti nemogoče razpoznati.

Na zgornji strani se odpre puščavska ravnina, za njo pa zgornji masiv, izza katerega je viden le zgornji del 406 m visokega vrha Monte Grande. Naokoli se dviga še nekaj manjših vrhov, ki pa so zelo strmi in navkljub nizki nadmorski višini v tej kamniti puščavi dajejo spoštljiv občutek višine in hoje po nekem povsem drugem planetu. Tišina, nikjer sledu o človeku. Le veter neprestano brije in čez nebo žene raztrgane oblake. Še sreča, kajti v povsem jasnem vremenu nama bi težko uspelo čez vse te kot peč razgrete gmote, ki se neprestano dvigajo in spuščajo.

Končno sva zagledali, da se v daljavi premika nekaj črnega. Ljudje? Ne! Le kaj bi to bilo? Končno sva razpoznali – črne krave. Kaj tu jedo, kaj pijejo, ko pa nisva videli nobene rastline, to nama ni bilo jasno. Mirujejo, kot kipi, tako kot tukaj v tej vročini vse miruje. Razen naju. Počasi sva se omotali v vse cunje, kar sva jih imeli s seboj, se namazali z vsemi faktorji, a ni kaj dosti pomagalo. Zimski šal, ki sem ga pomotoma vzela s seboj, je postal najboljše pokrivalo. Občutek za čas je izginil, tisti dve uri časovnega zamika sta povsem zmedli moj občutljiv bioritem. Ko sva prečili zgornji masiv, so se pred nama odprli čudoviti razgledi. Monte Grande je na drugi strani nove, kot miza ravne puščavske doline Terra Boa v vsej veličini bakreno zažarel. Na levo in desno se je razprostiralo morje.

Spustili sva se v dolino in dobesedno gazili suho, prašno zemljo, ki se je razmehčala pod gumami tovornjakov, ki od tod odvažajo naravni gradbeni material. Začeli sva se dvigati po povsem drugačnem terenu. Bilo nama je, kot bi se znašli na površini planeta Mars. Na videz nedolžen

hrib si zasluži vso spoštljivost in pazljivost. Njegova površina je po barvi in trdoti kot strjen, neobdelan asfalt, kjer se stopi zelo dobro oprijemajo, vendar se zaradi erozije tudi predirajo. V vsakem metru te površine je voda izdolbla neponovljive mojstrovine, vsak delček zase je kot čudovita grafika nepoznanega mojstra. Na levi strani gore si je voda utrla pot skozi globok žleb, kjer se zaradi erozije ustvarja siv granulat, pomešan z ostanki črne lave, in ponovno kaže svojo čudovito, nevsakdanjo podobo.

Kar stali sva in zrl, najin pogled je potoval in ni našel točke, na kateri bi se ustavil. Le močan veter je neprestano pihal in gnal v daljavi valove, ki so na severni strani obale še močnejši. Tudi obala je tu povsem kamnita. Šele položaj sonca naju je opomnil, da morava sestopiti, kajti čakala naju je še precej dolga pot za povratek. Spustili sva se do najbližjega zaliva, kjer se začne ali konča Terra Boa, in si umili noge, opleskane z debelo plastjo rjave zemlje. Sem ponoči prihajajo tigrasti morski psi, ki se jih menda lepo vidi prav ob obali. Škoda, da sva morali naprej. Bili sva neprijetno presenečeni, ko sva ob par zasilno postavljenih in preprostih barakah zagledali vse polno razbitih školjk. Kot da bi gledala pravkar po nesreči razbite najdragocenejše predmete iz porcelana.

Na drugi strani zaliva sta se pred barako pojavila dva ribiča. Pomahali smo si, odšli sva ju pozdravit, a žal sta govorila samo kreolščino. Izgledalo je, da stalno živita tam, imela sta mačko in dva psa in skromno bivališče iz grobo zbitih desk. Pred njuno barako je bilo za meter na debelo in par metrov na dolgo praznih in nepoškodovanih školjk. Samo gledali sva in izbirali najlepše, a kaj, ko so bile vse lepe in bi kar vse odnesli domov. Obdarili sva ju, ne moreva kar tako, brez čustev mimo teh stvari, čeprav sveta ne bova spremenili. Gledala sta za nama in mahala, vse dokler nisva izginili v prašni ravnini. Včasih tudi angeli padajo z neba. Odkar ne nosim več darov v cerkveno puščico, vselej na ta način obdarujem ljudi.

Za povratek sva izbrali Terra Boa, po občutku sodeč bi naju morale široke izvožene sledi pripeljati do Espargosa. Sicer pa na otoku, ki je približno 15 km širok in 30 km dolg, res nisva imeli kam zaiti. Problem je bila le voda. Sledili sva občutku in po dvourni hoji sva v daljavi zagledali obrise mesta. Mesto sva dan prej že raziskali, a sva ga s te strani videli v povsem drugačni luči. Na obrobju je najrevnejše barakarsko naselje, kar sem jih videla doslej. Otroci so nama prihiteli naproti in, začuda, povsem čedni in primerno oblečeni. Mesto se na veliko širi, na cestah je zbita zemlja. Sem in tja je ženska z vedrom na glavi hitela proti domu. Povsem dehidrirani sva poiskali prvo trgovino in si kupili vodo. S polic visi uvoženo blago, bela tehnika se kar ne sklada s tem naravnim ambientom. Pri ulični prodajalki sva si privoščili pravih, svežih banan, ki jih pri nas ni mogoče kupiti.

Oprezali sva za prvim taksijem in mimogrede opazili zanimive stvari. V Espargosu so še vedno praznovali Novo leto, čeprav je bil januar že pri kraju. Sredi mesta je še vedno stala velika jelka iz žice. Deklica z Božičkovo kapo na glavi naju je zvedavo opazovala in kdo ve, kakšna vprašanja so se ji motala po glavic.

OTOK S PETO NAJLEPŠO PLAŽO NA SVETU

Otok Boa Vista

Kapverdsko otočje je kot ogrlica nanizano v vodah Atlanskega oceana. Sestavljajo ga čudoviti otoki, kot so Santo Antao, Sao Vicente, Santiago, Fogo, Boa vista, Sal in še nekaj manjših, in zavzemajo kar 4033 km². Razdalje so varljive, do njih je v povprečju tričetrt ure lokalnega letalskega leta z otoka Sal. Večinoma so poraščeni, rodovitni, s čudovitimi gorami, ki se ponekod strašljivo prepadne podajajo naravnost iz morja. Otok Fogo ima najvišjo vulkansko goro – 2829 visok Monte Fogo.

Zaradi stiske s časom sva se odločili za ogled najbližjega, 15 minut leta z letalom oddaljenega otoka Boa Vista. Tja vozi mini letalo na propelerje, ki mu pravijo kar avtobus. Zaradi močnih višinskih vetrov je ta polet prava mini avantura. Z višine je čudovit razgled na zaliv Santa Marija, ki v obliki bele podkve obsega kilometre in kilometre čudovite peščene plaže.

Kmalu zablesti pod nami, ne pretiravam, nov dragulj, dragulj v pravem pomenu besede. Otok Boa Vista je pravo nasprotje otoka Sal. Razen redkih zelenih oaz je to povsem bela peščena puščava, ki s svojimi sipinami sega do morja.

Po pristanku na lokalnem letališču Rabil nas je pričakala gruča prijaznih taksistov, ki pa žal niso razumeli nobenega tujega jezika niti niso znali brati. Zastonj naju je pobral nekakšen hotelski avtobus in naju odpeljal do prvega hotela. Kot prvi Slovenki pri njih sva doživeli neverjetno prijazen sprejem. Ko sva izrazili željo, da preveriva še kakšno drugo možnost nastanitve, so nama ponudili še prevoz in čuvanje prtljage. Nazadnje sva ostali pri njih in pogostili so naju še z dodatnim zajtrkom.

Odšli sva na povsem prazno obalo. Bosa sem zagazila v puščavski pesek in dobesedno nisem mislila na nič. Kot da bi me odneslo v neko povsem drugo dimenzijo. Na desni strani, do kamor je segel pogled, je bilo videti eno samo neskončno belino, na drugi strani, kot protiutež, morje. Temno modra voda se je v neprestanem potovanju do obale prelivala v turkizno zeleno, se dvigala in padala in se v obliki bele pene počasi umirila v pesku. Kot otrok sem splezala na prve sipine, se igrala, fotoaparati v rokah je potoval z mojim pogledom, levo in desno, in ni našel točke, na kateri bi se ustavil. Pritiskala sem na sprožilec, nekaj bo že, delček raja bo že kako ujet na fotografijah.

Vrnili sva se v apartma. Nikjer ni bilo žive duše. Le sto metrov stran je morje hrumelo dalje ... Skozi vrata je z dvignjenim repom prišla mačka. Ko sva jo nahranili, nama je še pol ure v zahvalo predla na postelji. Nato so naju prišle pozdravit koze z mladiči. Res idilično! Popoldne sva se odpravili v nasprotno smer obale. Hodili sva in hodili, nekje zadaj za belimi hribi je peta najlepša plaža na svetu – Santa Monika. Veter nama je pihal v hrbet, zato sva z lahkoto napredovali. A glej, kot začarano, kot da bi bili stalno na istem mestu! Razdalje imajo tu povsem svojo razsežnost. Celotna peščena obala je dolga kar 90 km, zaliv je zalivu enak, sipina sipini, midve pa sva jo želeli prehoditi kar v enem samem popoldnevu.

Zavili sva navzgor, da preveriva, kaj se skriva na drugi strani. Greben kot dolga pregrada razmejuje

priobalni sel otoka. Spet sva hodili čez čudežne peščene stvaritve, poslušali veter in opazovali, kako se je neprestano igral z drobnimi kristalčki. Ko sva dosegli vrh položnega hriba, so se nama odpirali novi in novi razgledi. Veter, ki ima tu na grebenu še posebno moč, s peskom biča skale in ustvarja še posebne skulpture, ki so ostre kot noži. Pod igro svetlobe se nama je zazdelo, kot da vsa pokrajina neprestano valovi. Najine sledi in sledi redkih obiskovalcev so hitro izginjale ... Daleč naokrog ni bilo sledu o človeku, a na žalost Demoklejev meč – človek že visi nad pokrajino. V načrtu je izgradnja mednarodnega letališča, gradijo se novi in novi hotelski kompleksi. Na južni strani otoka pridejo vsako poletje, v obdobju treh noči, želve odlagati jajca. Koliko časa še, sem z grenkobo v srcu pomislila. Želve so simbol Kapverdskega otočja.

Zvečer sva se s taksijem odpeljali po prašni cesti iz zbite zemlje v glavno mesto otoka – Sal Rei. Nekaj kužkov naju je pozdravilo kar z ravnih streh stavb. Žal je bilo že vse zaprto za kakršen koli ogled. V pristni domači gostilni sva si privoščili prave, sveže ribe. Dva metra velika odprtina v stropu jedilnice dopušča dovolj svetlobe, da je ob steni urejen vrtiček z rožami. Čeprav sva naročili samo dve ribi, sva bili za isto ceno postreženi še z dvema velikima krožnikoma riža in krompirja ter z litrom vode, ki je tudi tu dragocena dobrina.

Naslednji dan smo še z enim italijanskim parom najeli vodnika s terencem, simpatičnega in prijaznega domačina po imenu Tintino. Bili smo zanimiva družčina, če bi se iskali, se ne bi mogli boljši najti! Sledil je ogled puščave Viana. Znova smo kot uročeni občudovali njeno lepoto, njeno nevidno moč in nabirali za prijatelje pesek, fotografirali ... Skozi oazo in mimo manjših zaselkov smo nadaljevali pot proti Santa Moniki. Skozi okno sem spoštljivo opazovala preproste, skromne in umirjene domačine, ki v tem čudovitem okolju neprestano bijejo bitko za preživetje.

Prispeli smo na Santa Moniko. Santa Monika, vsak košček Boa Viste, kot dobra mati jočem za teboj, po tvoji deviško nedotakljivi belini. Bojim se, da bo prekmalu prišel čas, ko te bodo nasilno razdevičili beli ljudje. Barantali bodo s teboj kot na boljšem sejmu. Pozidali bodo hotele in v njih ponudili nešteto cenениh zabav zdolgočasnim, odtujenim in vsega naveličanim turistom. Za zdaj še obstaja kanček upanja, da se bo zavest odgovornih ljudi dvignila do te meje, da bodo še pravočasno znali zaščititi zadnje dragulje. Nazaj grede smo se ustavili ob zanimivi pečini, pod katero se razprostira velika naravna jama. Morje je tu s svojimi močnimi valovi izdolblo v razčlenjenih skalah še posebej zanimive okrogle čašice.

Žal je bilo premalo časa, da bi lahko raziskali otok podolgem in počez, saj je veliko večji od Sala, se povzpeli na kakšen zanimiv hrib, kot je na primer St. Antonio. Kot gladek stožec, postavljen na ravno ploskev, kipi proti nebu, v zgornjem delu pa ga kot celota zase zaokrožuje venec mogočnih, navpičnih skal. Tudi letališče v Rabilu je bilo posebno doživetje. Izgleda nekako tako, kot kakšna manjša avtobusna postaja, kjer se lahko do vzleta letala svobodno sprehajate. Štiriletna bratec in sestra tu živita svoje srečno, neobremenjeno otroštvo, medtem ko njuna mama streže v bifeju. V uri čakanja na letalo si je deklica dala duška z mojimi dolgimi svetlimi lasmi, se čudila in mi spletal kite kot prava profesionalka.

Prav ta mala, včasih na videz nepomembna doživetja, bogatijo našo čustveno pripoved o tujih krajih in njenih ljudeh. Pa gore, hribi in hribčki, katerih lepota se ne meri samo z višino, so kot drobni, svetli kamenčki v novo zgrajenem mozaiku. So nova potrditev, da nas čakajo na slehernem

kotičku tega planeta presenečenja neprecenljive vrednosti. Individualno odkrivanje in doživljanje sveta pa nas plemeniti in bogati in nam širi obzorje. Kljub velikim finančnim stroškom je to velika osebna naložba, ki nam je ne more izničiti potrošniška mrzlica razvitega sveta.

Olga Kolenc

Cankarjeva 42

5000 Nova Gorica

POPRAVEK

V prispevku, objavljenem v prejšnji številki GV (49/2005-4), sem zapisal, da je 15. meridian na Vrhtrebnjem zakoličil inž. Dušan Mišković z Geodetske uprave RS. Dejansko je omenjeno delo opravila Melita Rataj, dipl. ing., v okviru svojega diplomskega dela na FGG (1999, mentor dr. B. Stopar). Glavni urad GU RS je vsestransko sodeloval pri meritvah. Te so navezane na dve točki I. reda: 396 Zglavnica in 173 Kucelj. Ratajeva še navaja, da je obeležje na Vrhtrebnjem zgrajeno nekoliko ekscentrično glede na meridian.

V Ljubljani, 8. 01. 2006

Marjan Jenko

POPRAVEK

V zadnji številki Geodetskega vestnika, to je št. 4/2005, je prišlo do pomote pri navedbi avtorja fotografije na naslovni strani. Na strani 514 je navedeno, da je avtor fotografije Miha Muck. Pravilna navedba se glasi:

Avtor fotografij: **Igor Karničnik**

Avtor oblikovalske zasnove fotografije na naslovni strani: **Miha Muck**

Za neljubo napako se obema avtorjema opravičujemo.

Uredništvo GV

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji vseh vrst nepremičnin

SVET RE, d.o.o.
Dunajska cesta 149,
1000 Ljubljana

SVET NEPREMIČNINE · LJUBLJANA: tel.: 01/5300-600

KRANJ: tel.: 04/2811-000, VRHNIKA: tel.: 01/750-61-80

MARIBOR: tel.: 02/234-33-00, AJDOVŠČINA: tel.: 05/368-00-07

www.svet-nepremicnine.si

SVET nepremičnin je pri nas urejen